



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 218/2011-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 10. mája 2011 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. PhDr. P. Ď., Ž., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 24 ods. 1 a 2 a čl. 46 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky a v spojení s právami podľa čl. 1, čl. 9 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a oznámením Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. IV/1 Gn 1259/10-12 zo 7. marca 2011 a takto

### **r o z h o d o l :**

Sťažnosť JUDr. PhDr. P. Ď. o d m i e t a.

### **O d ô v o d n e n i e :**

#### **I.**

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. apríla 2011 doručená sťažnosť JUDr. PhDr. P. Ď., Ž. (ďalej len „sťažovateľ“), bez právneho zastúpenia, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 24 ods. 1 a 2 a čl. 46 ods. 1 a 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s právami podľa čl. 1, čl. 9 a

čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom a vyrozumením Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) č. k. IV/1 Gn 1259/10-12 zo 7. marca 2011.

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ podal 3. januára 2011 generálnej prokuratúre podnet, ktorým žiadal preskúmanie zákonnosti a správnosti postupu prokurátora Krajskej prokuratúry v Žiline (ďalej len „krajská prokuratúra“), v ktorom zároveň vyslovil podozrenie zo spáchania trestných činov uvedeného prokurátora. Prokurátor krajskej prokuratúry v uznesení č. k. 1 Kn 232/10-7 zo 14. decembra 2010 uvádzal podľa sťažovateľa nepravdivé tvrdenia týkajúce sa sťažovateľových podaní o trestných činoch funkcionárov vysokej školy, na ktorej absolvoval doktorandské štúdium. Prokurátor generálnej prokuratúry vo vyrozumení č. k. IV/1 Gn 1259/10-12 zo 7. marca 2011 oznámil sťažovateľovi, že jeho opakovaný podnet považuje za vybavený a bez prijatia ďalších opatrení ho ako nedôvodný odkladá. Týmto oznámením porušil prokurátor generálnej prokuratúry základné práva a slobody sťažovateľa, tak ako to uviedol vo svojej sťažnosti:

*«1. GP SR vyrozumením IV/1 Gn 1259/10-12 zo dňa 07. 03. 2011 doc. JUDr. J. Č., PhD., ktorého pochybenia som označil v kapitole I. tejto sťažnosti a v prílohách k tejto sťažnosti, porušila čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, podľa ktorého, každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.“ Keďže v mojom prípade išlo o moje poškodenie trestnými činmi, domáhal som sa môjho práva na prokuratúrach sústavy GP SR, ktoré mali dôvodne toto domáhanie sa mojich práv postúpiť trestnému súdu, pred ktorým majú zastupovať štát. Týmto GP SR zároveň porušila aj článok 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd zo 04. XI. 1950 (právo na spravodlivé súdne konanie).*

*2. GP SR vyrozumením IV/1 Gn 1259/10-12 zo dňa 07. 03. 2011 doc. JUDr. J. Č., PhD., ktorého pochybenia som označil v kapitole I. tejto sťažnosti a v prílohách k tejto sťažnosti, porušila aj článok 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) zo 04. XI. 1950 (právo na účinný opravný prostriedok), čím zároveň porušila článok 1 Dohovoru (záväzok dodržiavať ľudské práva).*

3. Keďže GP SR vyrozmenním IV/1 Gn 1259/10-12 zo dňa 07. 03. 2011 doc. JUDr. J. Č., PhD. zmariła zároveň objektívne predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z., na ktoré som vzniesol požiadavku v mojom podaní zo dňa 03. 01. 2011, týmto GP SR zároveň porušila právo podľa článku 46 ods. 3 Ústavy SR (nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom).

4. GP SR vyrozmenním IV/1 Gn 1259/10-12 zo dňa 07. 03. 2011 doc. JUDr. J. Č., PhD., ktorého pochybenia som označil v kapitole I. tejto sťažnosti a v prílohách k tejto sťažnosti, porušila - popieraním obmedzovania slobody vyznania oponentom mojej písomnej práce k dizertačnej skúške prof. JCDr. ThDr. A. F., PhD., učiteľmi a funkcionármi K., aj inštančne nižšie postavenými orgánmi činnými v trestnom konaní - článok 24 od. 1, 2 Ústavy SR (právo na slobodu vyznania) a článok 9 Dohovoru (sloboda myslenia, svedomia a náboženstva).»

Vo svojej sťažnosti uvádza tento návrh na rozhodnutie vo veci samej:

„1. A preto žiadam podľa článku 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky preskúmanie namietnutého porušenia mojich garantovaných práv a slobôd označeného v časti II. tejto ústavnej sťažnosti.

2. Podľa článku 127 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky žiadam Ústavný súd Slovenskej republiky o vyslovenie nezákonnosti a o zrušenie rozhodnutia GP SR - vyrozmennia IV/1 Gn 1259/10-12 zo dňa 07. 03. 2011.

3. Podľa článku 127 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky žiadam priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Keďže prokurátor GP SR fakticky zmarił jeho vyrozmenním IV/1 Gn 1259/10-12 o dňa 07. 03. 2011 bezchybné konanie o náhrade škody podľa zákona č. 514/2003 Z. z, ktorú som požadoval tiež podaním podaným dňa 03. 01. 2011 na GP SR, žiadam túto náhradu škody v plnej miere od Generálnej prokuratúry SR. (Organizačnému a kontrolnému odboru GP SR síce prokurátor doc. JUDr. J. Č., PhD. moju požiadavku o satisfakciu odstúpil, no predbežne už o nej rozhodol negatívne, čo tento odbor bude akceptovať). Dovedna táto požadovaná suma v mojom podaní zo dňa 03. 01. 2011 pre GP SR činila 480 000,- EUR (slovom: Štyristoosemdesiattisíc EUR). Túto sumu aj podľa článku 46 ods. 3 Ústavy SR teda žiadam od GP SR.“

## II.

Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa.

Podmienky konania o sťažnostiach sú upravené v ustanoveniach § 20 a § 49 až § 56 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), pričom nesplnenie všeobecnej alebo osobitnej podmienky je dôvodom na odmietnutie sťažnosti podľa § 25 ods. 2 citovaného zákona.

Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). V zmysle

konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť aj absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sťažovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

Podľa čl. 24 ods. 1 ústavy sa zaručujú sloboda myslenia, svedomia, náboženského vyznania a viery. Toto právo zahŕňa aj možnosť zmeniť náboženské vyznanie alebo vieru. Každý má právo byť bez náboženského vyznania. Každý má právo verejne prejavovať svoje zmýšľanie.

Podľa čl. 24 ods. 2 ústavy každý má právo slobodne prejavovať svoje náboženstvo alebo vieru buď sám, buď spoločne s inými, súkromne alebo verejne, bohoslužbou, náboženskými úkonmi, zachovávaním obradov alebo zúčastňovať sa na jeho vyučovaní.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 46 ods. 3 ústavy každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

Podľa čl. 1 dohovoru Vysoké zmluvné strany priznávajú každému, kto podlieha ich jurisdikcii, práva a slobody uvedené v Hlave I dohovoru.

Podľa čl. 9 ods. 1 dohovoru každý má právo na slobodu myslenia, svedomia a náboženského vyznania; toto právo zahŕňa slobodu zmeniť svoje náboženské vyznanie alebo presvedčenie, ako aj slobodu prejavovať svoje náboženské vyznanie alebo

presvedčenie sám alebo spoločne s inými, či už verejne, alebo súkromne, bohoslužbou, vyučovaním, vykonávaním náboženských úkonov a zachovávaním obradov.

Podľa čl. 13 dohovoru každý, koho práva a slobody priznané dohovorom boli porušené, musí mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom, aj keď sa porušenia dopustili osoby pri plnení úradných povinností.

Podľa § 31 ods. 1 zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre (ďalej len „zákon o prokuratúre“) prokurátor preskúmava zákonnosť postupu a rozhodnutí orgánov verejnej správy, prokurátorov, vyšetrovateľov, policajných orgánov a súdov v rozsahu vymedzenom zákonom aj na základe podnetu, pričom je oprávnený vykonať opatrenia na odstránenie zistených porušení, ak na ich vykonanie nie sú podľa osobitných zákonov výlučne príslušné iné orgány.

Podľa § 34 ods. 1 zákona o prokuratúre podávateľ podnetu môže žiadať o preskúmanie zákonnosti vybavenia svojho podnetu opakovaným podnetom, ktorý vybaví nadriadený prokurátor (§ 54 ods. 2). Podľa odseku 2 ďalší opakovaný podnet v tej istej veci vybaví nadriadený prokurátor uvedený v odseku 1 len vtedy, ak obsahuje nové skutočnosti. Ďalším opakovaným podnetom sa rozumie v poradí tretí a ďalší podnet, v ktorom podávateľ podnetu prejavuje nespokojnosť s vybavením svojich predchádzajúcich podnetov v tej istej veci.

Podľa § 35 ods. 1 zákona o prokuratúre pri vybavovaní podnetu je prokurátor povinný prešetriť všetky okolnosti rozhodné na posúdenie, či došlo k porušeniu zákona alebo iného všeobecne záväzného právneho predpisu, či sú splnené podmienky na podanie návrhu na začatie konania pred súdom alebo na podanie opravného prostriedku, či môže vstúpiť do už začatého konania pred súdom alebo vykonať iné opatrenia, na ktorých vykonanie je podľa zákona oprávnený. Podľa odseku 2 prokurátor posudzuje podnet podľa obsahu, pričom prihliada na všetky skutočnosti, ktoré počas prešetrovania vyšli najavo.

Podľa § 35 ods. 3 zákona o prokuratúre ak prokurátor zistí, že podnet je dôvodný, vykoná opatrenia na odstránenie porušenia zákona a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov podľa tohto zákona alebo podľa osobitných predpisov.

1. V bode 1 ústavnej sťažnosti označenom ako „*II. Porušené právo a sloboda*“ smeruje sťažnosť proti vyrozumeniu generálnej prokuratúry č. k. IV/1Gn 1259/10-12 zo 7. marca 2011, ktorým generálna prokuratúra vybavila podnet sťažovateľa vo veci jeho žiadosti o preskúmanie zákonnosti a správnosti postupu prokurátora krajskej prokuratúry.

Sťažovateľ namieta, že týmto vyrozumením generálna prokuratúra porušila jeho právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, keďže bol poškodený trestnými činmi, a preto mala prokuratúra postúpiť ich prerokovanie trestnému súdu.

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti dospel k záveru, že prokurátor generálnej prokuratúry vybavil žiadosť sťažovateľa zákonným spôsobom, keď nezistiac dôvody na prijatie ďalších opatrení podnet sťažovateľa ako nedôvodný odložil. Preto sťažnosť sťažovateľa v tejto jej časti, ktorá nenesie známky arbitrárnosti ani zjavnej neodôvodnosti, odmietol pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na svoju judikatúru, v rámci ktorej už uviedol, že „Právo fyzickej osoby na začatie trestného konania voči označenej osobe na základe podaného trestného oznámenia nepatrí medzi základné práva a slobody podľa druhej hlavy ústavy a ani ho nemožno odvodiť z niektorého zo základných práv alebo slobôd“ (I. ÚS 64/96, II. ÚS 42/00, III. ÚS 278/06).

Z uvedeného vyplýva, že nikto nemá právny nárok (ani ústavnoprávny nárok) na to, aby jeho podaniu bolo vyhovené. Ak dôkazy, ktoré boli vykonané v predchádzajúcom konaní, nedávajú dostatočný podklad na vznesenie obvinenia, na vedenie trestného stíhania, resp. na jeho pokračovanie v trestnom stíhaní, generálna prokuratúra nie je podľa ustanovení Trestného poriadku ani zákona o prokuratúre oprávnená podať vo veci obžalobu, ani nariaďovať a vykonávať opatrenia, ktoré by viedli k začatiu trestného stíhania.

Sťažovateľ má zákonné právo domáhať sa len toho, aby sa s jeho podaním generálna prokuratúra riadne zaoberala. Nemá však nárok na to, aby výsledok konania zodpovedal jeho predstave (mutatis mutandis II. ÚS 88/99, III. ÚS 272/09). Ústavný súd tiež v tejto súvislosti poznamenáva, že naša ústava negarantuje nikomu „právo na trestné stíhanie iného“.

2. V ďalšej časti svojej sťažnosti sťažovateľ namieta porušenie svojho práva na účinný prostriedok nápravy podľa čl. 13 dohovoru a poukazuje na skutočnosť, že generálna prokuratúra porušila zároveň aj čl. 1 dohovoru.

K tejto časti sťažnosti ústavný súd poznamenáva, že podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva sa toto ustanovenie dohovoru vzťahuje iba na prípady, v ktorých sa jednotlivcovi podarí preukázať pravdepodobnosť tvrdenia, že sa stal obeťou porušenia práv garantovaných dohovorom (Boyle a Rice proti Spojenému kráľovstvu, rozsudok z 27. apríla 1988, séria A, č. 131, ods. 52). V okolnostiach tohto prípadu však ústavný súd zistil, že sťažovateľovi bola poskytnutá možnosť opätovne požiadať o preskúmanie rozhodnutí prokuratúry.

Ústavný súd konštatuje, že generálna prokuratúra postupovala v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona o prokuratúre i Trestného poriadku. To, že po posúdení všetkých okolností prípadu generálna prokuratúra dospela k inému záveru, a tým sa odchyľila od očakávaní a predstáv sťažovateľa, ešte neznamená, že došlo k porušeniu jeho práva podľa čl. 13 dohovoru (obdobne napr. III. ÚS 324/05). Konanie generálnej prokuratúry nesignalizuje žiadnu možnosť priamej príčinnej súvislosti s porušením čl. 13 dohovoru. Ústavný súd preto odmietol v tejto časti sťažnosť sťažovateľa ako zjavne neopodstatnenú.

3. Sťažovateľ v ďalšej časti svojej sťažnosti navrhol vysloviť aj porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 3 ústavy, pričom však svoju sťažnosť vo vzťahu k nároku na náhradu škody spôsobenej nezákonným postupom generálnej prokuratúry riadne neodôvodnil, právne relevantným spôsobom nekonkretizoval, v čom mu mala byť spôsobená škoda napadnutým postupom generálnej prokuratúry. Preto bolo potrebné

sťažnosť aj v tejto časti odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú, pretože ústavný súd pri svojej rozhodovacej činnosti berie do úvahy vznesené námietky, ktorých súladnosť posudzuje s rozhodnutím orgánu verejnej moci a ústavou a medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná. Keďže námietky neboli vznesené, nemohol ani posúdiť ich súladnosť. V tejto časti sťažnosť nemá náležitosti predpísané zákonom.

4. Ústavný súd sa napokon zaoberal aj návrhom sťažovateľa vysloviť porušenie jeho práv a slobôd podľa čl. 24 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 9 ods. 1 dohovoru. Sťažovateľ namietal porušenie uvedených práv vyrozumením prokurátora generálnej prokuratúry bez toho, aby svoje námietky bližšie zdôvodnil. Z podania sťažovateľa nevyplývala žiadna vecná súvislosť medzi napadnutým vyrozumením generálnej prokuratúry a označenými právami a slobodami. Bolo teda bez ďalšieho právneho významu tieto námietky preskúmať bez spojenia s ich adekvátnym odôvodnením. Preto aj v tejto časti ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľa z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Sťažovateľ vo svojom podaní namieta nesprávnosť stanoviska generálnej prokuratúry, keďže táto si neosvojila právne závery sťažovateľa a nepostupovala v ich zmysle.

Podľa názoru ústavného súdu skutočnosť, že generálna prokuratúra má na predmetnú problematiku odlišný právny názor ako sťažovateľ, nemôže zakladať porušenie označených článkov ústavy a dohovoru. Bolo vecou uváženia generálnej prokuratúry, či podnetu sťažovateľa vyhovie, alebo nie. Preto negatívne stanovisko nemožno považovať ani za arbitrárne, ale ani za zjavne neodôvodnené.

Napokon ústavný súd dodáva, že ústavná sťažnosť sťažovateľa trpí nedostatkom zákonom predpísaných náležitostí.

Podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania sa ústavnému súdu podáva písomne. Návrh musí obsahovať, akej veci sa týka, kto ho podáva, prípadne proti komu návrh smeruje, akého rozhodnutia sa navrhovateľ domáha, odôvodnenie návrhu

a navrhované dôkazy. Ústavný súd konštatuje, že väčšina tvrdení sťažovateľa nie je riadne odôvodnená a ústavný súd nemôže rozhodovať o námietkach, ktoré neboli vznesené. Preskúmané rozhodnutie generálnej prokuratúry je správne a zlučiteľné s ústavou a medzinárodnými záväzkami obsiahnutými v medzinárodných zmluvách o ľudských právach.

Ústavný súd však najmä vzhľadom na existenciu dôvodov na odmietnutie sťažnosti už pri predbežnom prerokovaní nepovažoval za potrebné vyzývať sťažovateľa na odstránenie uvedených nedostatkov jeho podania.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. mája 2011